

cast. *alborre* «erupción de la piel de los recién nacidos» [c. 1575 i ja J. Ruiz], val. ant. *alforro* [J. Roig, *Spill*, 5249], i que degué donar una variant *algorra* a Espanya, car a Santiago de Xile s'usa aquest mot per a «fr. *muguet*, malaltia dels nens de bolquers» (V. Amunátegui, *A través del Dicc.*, p. 211): en efecte no és rar que el *h* aràbic passí adés a *g* adés a *f*; veg. DCEC s. v. *alborre*.

D'altra banda és important el fet que *gorrar* apareix aplicat a mals de dones en el mateix *Spill* i, amb una gran i ja antiga extensió, també en terres franceses: «(la muller estèril) volgué ensajar / una tacanya / metgesa, estranya / —fon de Bigorra— / qui, vella porra! / tot Aragó, / de Rosselló / fins a València, / ab sa sciència / *gorrat* havia /—» (i segueixen les arts indignes d'aquesta curandera-alcavota, v. 4547). Això ve d'un mot francès, dialectal i sovint de caràcter argòtic, *gourer*, *gorer* «duper, tromper», que apareix primerament en un text més o menys murriesc de 1600 o poc després (potser ja en el S. XIII, hapax llavors) i avui molt estès en els dialectes, amb tots els matisos d'aquesta idea, en tots els principals dominis dialectals del territori d'oïl, també en el Llenguadoc, Llemosí i algun parlar espars de les altres regions occitanes (ací més aviat *gourrà* que amb *-r*), de vegades amb aplicació especial a drogues falses o nocives; i amb el derivat *gorre*, que aplicat a mals veneris, es troba prou sovint des de la fi del S. xv i, ben conspícuament, en Rabelais (*la grande gorre*); veg. FEW iv, 197-8; l'origen d'aquest verb francès no és clar (Bloch «obscur»), però coincideix amb *gorre* aplicat a diversos animals pecuaris, femelles o vells, i en particular *gorre* i encara més *gourron*, *gourrin*, s'apliquen a la truja i al porcell (FEW iv, 195-6 §§ 1a i 1b): és doncs raonable admetre, amb Wartburg, que el sentit bàsic fos 'empocar' (o en part arrossinar) per comparació amb aqueixos animals i que es tracti en el fons d'una denominació parenta del nostre GARRI ~ GORRI ~ GORRÓ de caràcter (i origen) expressiu.

Ambedu el sentit de malaltia cutània, *borr*- a penes ha existit fora del domini català, ni tan sols en parlars gallo-romànics, o bé molt poc (res *TdF*, *PDPF*), si bé és veritat que hi ha notícia d'un *bourraille* «prurigo, petits boutons sur la peau» en el parlar de Mauges (Anjou).²⁵ Pel Sud el mot no sols es va estendre al murcià sinó que potser formava part d'algun parlar mossàrab andalús, com sigui que un *borra(d)o* 'gravat o picat de verola' («pockennarbig»), usat a la costa Nord del Perú (Huber, *VRom*. x, 316), és suspecte de provenir d'aqueixa zona, d'on pogué també passar a *burra* 'àntrax, aftes' de l'àrab d'Algèria (Beaussier; no Simonet, Belot, Dozy ni *RMA*).²⁶

Borrat 'que pateix de borradura' b-empord. (*AlcM*). *Gorripassa* (Ascó, *AlcM*), *gorripassa* (Bòt, id.) serien 'borradura', segons *AlcM*; el que jo he sentit només és *garropasses* aplicat a butllofes, ja més grans, causades en la pell dels adults per la calor, en altres pobles de la zona Ebre-Tortosa (p. ex. a Ginestar i Rasquera, 1936, 1964: «anant molt pel sol li van sortir unes ~») segurament resultants d'un **gropasses* derivat de *grop*

'bony' encreuat amb *gorradura*.

¹ Per als sentits industrials tèxtils cf. *BDC* iv, 73, i l'article de *SLitCosta*, 1868. Cf. encara *BDC* iv, 30; vi, 40; xx, 96; xx, 299. — ² També és terra pastoral, almenys a l'O. del Troncal, on es troba aquest mas. ¿Fou en aquesta comarca on nasqué la nova aplicació del nom per haver canviat la matèria usada en l'ús industrial de la comarca, on han abundat totes dues matèries primes, aquesta i la d'ovella? En tot cas *borrera* és el nom que té tota fàbrica de paper a Bocarient (1962), Banyeres de Mariola, Montaverner (id.) i tota aquella zona. Són antics molins (que hi havia vora el Vinalopó i els altres riüets d'allà). — ³ Fr. *piquette*, cast. *aguapié*: Draghi, *Canc. Cuyano*, pp. 390, 394. — ⁴ Encara que sigui mot molt més important i de totes les èpoques en grec (d'ací el manlleu llatí i romànic *BURSA*, cat. *BOSSA*). Ni se li veu arrel indoeuropea, ni l'estructura sembla permetre el relligament amb cap arrel indoeuropea possible. Cert que *rs* passa a *rr* en llatí des dels temps primitius, i ja en importants dialectes grecs. Però llavors hi ha un dilema: si la *-s-* grega sortís de l'assibilació d'un grup de consonants amb iod, almenys en part dels dialectes s'explica bé la *-a-*, però llavors no hi hauria assibilació en *-s-* en llatí si fos forma germana de la paraula grega, i si fos manlleu del grec s'hauria mantingut *-rs-* en llatí sense assimilació, com sigui que en llatí el canvi *rs* > *rr*-a penes deu ser anterior al que es produí en àtic i dialectes grecs hegemonics. Havent-hi, d'altra banda, tan poca semblança semàntica, aqueixos greus entrebancs formals descarten al meu entendre tota connexió pròxima entre el mot de les dues llengües. Resta la possibilitat d'un manlleu fet independentment pels dos idiomes a una font no indoeuropea desconeguda (amb dos punts de partida no ben iguals), possibilitat ja no eliminable però ben vaga. — ⁵ Whatmough, *The Dialects of Ancient Gaul* (ed. fotocòpica, p. 126) troba un *burrarius* en una inscripció de Gàllia i l'interpreta com a apellatiu en el sentit de 'venedor de capes'. Encara que això fos segur no bastaria pas com a indicatiu del caràcter celto-gal·lic de *BURRA*, car l'íbero-aquitànic, el sorotàptic, etc. igual el podrien reivindicar. — ⁶ En realitat aquesta variant *bosra*=*borra* sembla que queda ben comprovada, car el nostre *RMartí* a la p. 172 posa *bosra* i a la p. 114 *bora* com a traducció de l'àrab *zajbar* per al qual veg. Dozy, *Suppl.* i, 616b: «l'assemblage du poil de certaines bêtes, qui, étant râclé de dessus leur peau écorchée, sert aux bourreliers à garnir des selles, bâts, etc.; les dictionnaires l'expliquent par "surface velue d'une étoffe"». — ⁷ Cf. prov. *bourrado* «bourrade, effort, épaulée, bon coup de main, corvée»: *vau faire une bourrado a-n-aquelo obro* 'je vais pousser cet ouvrage', *bourrà* «pousser, travailler rudement» (*TdF*), fr. *bourrade* de sentit anàleg ultra 'tracte brusc i un poc brutal que materialment infligim a algú', també *bourrée* «assemblage d'un volume à peu près déterminé de petites